

ВЪТРЕШНО СЪЮЗНА ДЕЙНОСТ В Управителния съвет на ССБ

На 18 март 2014 г. от 10 часа в залата на хотел "София плаза", София започна поредното заседание на Управителния съвет на ССБ.

Заседанието протече по обичайния за този период от годината дневен ред, в който основно място заемат отчетите за работата на различните съюзни структури и окончателното приемане от управителния съвет на материалите, които ще бъдат предложени за разглеждане на предстоящото общо събрание на пълномощниците на ССБ.

Логично, първата точка от дневния ред беше посветена на обсъждането на програмата за дейността на ССБ през 2014 година.

Всъщност в тази точка се разглежда цялостната дейност на организацията през текущата година както в перспектива, така и в контекста на всичко онова, което Съюзът на слепите е вършил в своята история. Членовете на управителния съвет констатираха, че във връзка с допълнителните възможности, които дават спечелените и реализираните проекти, програмата на ССБ за 2014 година се е обогатила с много нови предизвикателства за осъществяване както по региони, така и за Съюза като цяло.

Очертава се една твърде интензивна като работа година. След проведената по тази точка дискусия управителният съвет реши:

"Приема предложената програма за дейността на ССБ през 2014 г. и възлага на председателя на ССБ да я внесе за обсъждане и приемане на четвъртото заседание на XVI Национално общо събрание на пълномощниците на ССБ".

От своя страна редакцията на списание "Зари" има ангажимента да я предостави на читателите си веднага след нейното окончателно одобряване от общото събрание.

След това заседанието се зае с обсъждането на проектобюджета на ССБ за 2014 година.

Както обикновено, когато става дума за разпределението на ограничени финансов ресурс на организацията, страстите се нажежават до червено и в дискусията всеки се стреми да обоснове колкото е възможно по-убедително необходимите финансови средства за дейностите, за които той е пряко отговорен. В хода на обсъждането бяха поставени някои принципни спорни въпроси, решаването на които не беше възможно да се постигне на настоящото заседание. Ето защо управителният съвет реши: "Отлага обсъждането на проектобюджета за 2014 г. за следващото заседание на Управителния съвет на ССБ".

Друга много значима част от дейността на Съюза на слепите в България е организирането на дейността на почивните бази на ССБ. От предоставената на членовете на управителния съвет информация се вижда, че изтеклата 2013 г. е била доста сложна, много динамична и трудна, но все пак успешна за почивните бази на организацията.

Ще посочим само някои от по-значимите отчетни данни, съдържащи се в информацията.

В хотелски комплекс "Хоризонт", град Обзор за периода 1 юни – 30 септември 2013 година са реализирани 6 518 общ брой нощувки, които са били предоставени на 324 чуждестранни граждани, 197 външни за системата клиенти (българи) и 322 членове на ССБ и техните деца.

Общо реализираните приходи от нощувки, храна, лихви и други за отчетния период възлизат на 262 043 лв., от които 53 625 лв. са получени от наеми. Приходите от основната дейност - настаняване и хранене, възлизат на 208 418 лева.

Извършените разходи за тази дейност, включващи закупуването на хранителни продукти, електрическа енергия, данъци, такси, фонд работна заплата и други, възлизат на 190 550 лв. От основна дейност е реализирана печалба от 17 868 лв. За покупка на необходими активи и ремонтни дейности са изразходвани 42 467 лв. Общият размер на разходите възлиза на 253 411 лв., с което се формира счетоводна печалба от 8 632 лв.

Какви са перспективите за следващия активен туристически сезон?

За десета поредна година ще бъде подписан договор с ТА "Темпо" за групи деца и младежи от ОНД и Русия. Също така е проявен интерес от представители и на други туроператорски агенции, с които предстои договаряне.

Почивна станция "Релакс" в Шипковски минерални бани до средата на сезон 2013 се водеше официално регистрирана рехабилитационна база в системата на ССБ, поради това че същата се намира в района на балнеолечебницата, която е собственост на СБР-НК АД. Това всъщност е и основната причина, поради която базата продължава да се ползва предимно от членове на ССБ и техните придружители и през 2013 година. Но заради нехайство от страна на наемателя през юли 2013 г. беше отнет лицензът на балнеолечебницата, което замалко щеше да провали почивката на нашите съюзни членове. С общите усилия на г-н Долапчиев и г-н Хинков и направените от тях постъпки пред компетентните органи сезонът бе спасен.

Отчетните данни за 2013 година са както следва:

- общо реализираният брой нощувки за периода 1 януари – 31 декември 2013 година е 9 103, в това число 8 877 броя от тях са предоставени на членове на ССБ и 226 броя са ползвани от външни клиенти.

- общо реализираните приходи (нощувки, храна, лихви и др.) за отчетния период възлизат на 223 979,69 лв.

- общо извършените разходи за закупуване на хранителни продукти, дезинфекция, бензин, горива, материали и за електрическа енергия, данъци, такси, заплати, осигуровки, пране, услуги и други възлизат на 167 282,25 лв. Като неприсъщите разходи възлизат на сумата от 48 070,04 лв., включващи консултантски услуги, такси, почистване на канал, изследване на минерална вода, авторски надзор, закупуване на инвентар и други.

Като цяло обектът завършва финансовата година със счетоводна печалба в размер на 5 699,30 лв. През 2013 година беше форсиран и довършен ремонтът на почивната база на ССБ в град Дряново. Той беше финансиран с отпуснатите средства от УС на ССБ. В резултат на добрата организация и положените сериозни усилия на всички нива ремонтът приключи в предвидените срокове и на 10 декември 2013 година почивна станция "Поп Харитон" бе отново пусната в експлоатация. Паралелно с дейностите по ремонта на станцията се направиха конкурси за управител, главен готвач, работник-поддръжка, камериерки на повикване и пазач. Засега са назначени само четирима човека, като за управител от кандидатите бе избрана г-жа Марияна Иванова.

Веднага бе стартирана активна кампания по рекламиране на обекта с цел запълването му през сезон 2014 година. Бяха подготвени оферти и снимков материал на диск за туроператорски фирми, с които се влезе в контакт преди и по време на Международната туристическа борса "Ваканция и СПА", проведена в София. Предстои подбор на фирма, която да изработи сайт на базата. Също така предстои изготвянето и отпечатването на дипляна за обекта, както и проект за обособяване на лятна градина под терасата с излаз от ресторанта. Поради отдалечеността на базата от града и нередовния междуградски транспорт, както и за осигуряване на редовни доставки на хранителни продукти и други материали, необходими на базата, трябва да се закупи и един бус втора употреба с 8 плюс едно места.

След проведената дискусия управителният съвет реши:

"Приема отчета за дейността на почивните бази на ССБ за 2013 г. и възлага на управляващия почивното дело да внесе материала за обсъждане на четвъртото заседание на XVI НОСП на ССБ. Дава съгласие да се направи проектиране и изграждане на градината в рехабилитационната база в Дряново".

Гласували - 7 "за", 1 "против" и 3 "въздържали се".

По следващата точка членовете на управителния съвет разгледаха направеното от управляващия почивното дело в ССБ предложение за определяне на цените, графициите и правилата за ползване на почивните бази на ССБ.

Приетият от управителния съвет документ ще бъде изцяло публикуван като отделен материал на страниците на "Зари".

По следващата точка членовете на управителния съвет разгледаха докладна записка от управителя на "Успех ССБ Холдинг" относно предоставяне на еднократна финансова помощ за закупуване на материали за производството на "Успех Елком ССБ" ЕООД, Варна. В своята докладна записка г-н Шекеров насочи вниманието на управителния съвет към някои от проблемите, които създават особено сериозни затруднения в работата на предприятието на ССБ във Варна. В последните две години

нееднократно са анализирани и обсъждани проблемите, довели до спада в обемите на производството, проблемите в ресурсното обезпечаване на същото, мерките, които са били предприети за намаляване на разходите за производство и съкращаване на персонала. В края на миналата година възникна допълнително и още един проблем, отнасящ се до напускането на дългогодишния управител на предприятието г-жа Соня Иванова. При съществуващото крехко равновесие тази промяна можеше да доведе и до сериозни сътресения в колектива, съществуваха обосновани притеснения за възможни повече или по-малко масови напускания на персонал, което във всички случаи можеше да предизвика сериозни сътресения в работата на „Успех Елком ССБ“ Варна и да застраши самата възможност за продължаване на нормалния производствен процес в предприятието. В края на януари след проведен конкурс бе избран и назначен нов управител - Ваньо Калинов. Той е провел редица индивидуални срещи с работници и служители от персонала, след които е било уточнено, че поне в настоящия момент колективът ще запази своята цялост.

По този начин е постигнато намаляване на напрежението, предизвикано от смяната на ръководителя, което поне засега е предпоставка за възобновяване на нормалния производствен процес в предприятието.

Проблемите в кадровото обезпечаване на варненското предприятие обаче стоят с пълна сила пред новия управител, предвид пенсионната възраст на част от персонала и свеждането до санитарния минимум на броя на работещите в отделните производствени звена.

На второ място, но не по важност за осигуряване на производствения процес, е утежненото финансово състояние на предприятието, което се явява пряко следствие от намаляването на производството в последните няколко години, а то пък от своя страна се дължи основно на намаляване на търсенето на нашите електроизделия на вътрешния и външния пазар.

В настоящия момент предприятието изпитва остър недостиг на финансови средства, без които то не би могло да закупи необходимите материали за завършване на изделията, за които вече са произведени основните елементи и полуфабрикати, както и за продължаване на производството на изделията, представляващи интерес за клиентите на "Успех" Варна.

Съгласно направените разчети от новото ръководство за завършване на изделията, за които са произведени отделни елементи - полуфабрикати, както и за нови количества от изделия, заявени и търсени от търговските клиенти към момента, потребностите от оборотни средства за материали са на стойност минимум 40 хиляди лева.

В предприятието е направен разчет, според който с осигуряването на тези средства за материали в близките 6 месеца ще стане възможно произвеждането и реализацията на добре приемани от пазара изделия в размер на 160 хиляди лв.

Г-н Шекеров е убеден, че на този етап - при това моментно финансово, кадрово, ресурсно и технологично състояние, е необходимо в много кратки срокове да бъде потърсена възможност за подпомагане и стабилизиране на предприятието.

Ето защо той предлага на членовете на управителния съвет да вземат решение да бъде направен още един опит за подпомагане на предприятието във Варна със сумата от 40 хиляди лева. Средствата следва да се предоставят целево за закупуване на необходимите материали и осигуряване на производствения процес в предприятието през 2014 г.

По тази точка Управителният съвет реши, че дава съгласието си да бъде предоставена еднократна финансова помощ в размер на 40 000 лева за закупуване на необходимите материали и осигуряване на производствения процес в „Успех Елком ССБ“ ЕООД, Варна през 2014 г.

След това управителният съвет разгледа и прие отчета на председателя на Съюза за международната дейност на ССБ през 2013 г. Прие и информацията за заседанието на Комисията за правата на ЕСС (7 - 9 февруари 2014 година в град Хурдал, Норвегия).

Уставно задължение на Управителния съвет на ССБ е приемането на информации за извършени проверки от Контролния съвет на организацията, както и предприемането на мерки за отстраняване на констатирани в хода на проверките нарушения. На това заседание УС на ССБ се запозна с информация относно извършени проверки от КС на ССБ на РСО Смолян, "Успех Металпринт ССБ" ЕООД гр. Шумен, "Успех ССБ Холдинг" ЕООД - клон Шумен, "Успех Филтър ССБ" ЕООД и ПП "Успех" гр. София.

След обсъждането на материалите по тази точка управителният съвет реши:

"Приема информацията за резултатите от извършените проверки от Емил Узунов – председател на КС на ССБ, на РСО Смолян, "Успех Металпринт ССБ" ЕООД и "Успех ССБ Холдинг" ЕООД – клон Шумен, "Успех Филтър ССБ" ЕООД и ПП "Успех" София.

Възлага на ръководствата на РСО Смолян, „Успех Металпринт ССБ” ЕООД и „Успех ССБ Холдинг” ЕООД – клон Шумен, „Успех Филтър ССБ” ЕООД и ПП „Успех“ София да предприемат необходимите мерки за отстраняване на констатираните от КС на ССБ пропуски и нарушения.

В срок от 1 юни – 15 юли 2014 г. да се направи пълна инвентаризация на всички активи на дъщерните дружества и клоновете към "Успех ССБ Холдинг" ЕООД.

Да се създаде електронна система за собствеността на ССБ - отдадени под наем, свободни помещения и помещения, ползвани за производствена дейност.

На основание раздел 7, чл. 30 от Вътрешните правила за възнагражденията на персонала в ССБ налага санкции:

- на управителите на "Успех Металпринт ССБ" ЕООД и "Успех Филтър ССБ" ЕООД в размер на 30% от месечното им трудово възнаграждение;

- на главния счетоводител на "Успех Филтър ССБ" ЕООД в размер на 50 % от месечното му трудово възнаграждение.

На следващото заседание на УС на ССБ да се проведе среща с управителите и главните счетоводители на дъщерните дружества на "Успех ССБ Холдинг" ЕООД във връзка с отчета за дейността им през 2013 г. и мерките за подобряване на състоянието на предприятията през следващите години".

Членовете на управителния съвет се запознаха и обсъдиха изготвената от председателя на Съюза на слепите информация за взетите решения и извършените продажби и покупки на недвижима собственост от ССБ през периода 1990 – 2013 г.

Това е един значим период от дейността на организацията и членовете на управителния съвет решиха този материал да бъде внесен за обсъждане на четвъртото заседание на XVI Национално общо събрание на пълномощниците на ССБ.

По следващата точка - "Обсъждане покана от изпълнителното бюро на фондация "Очи на четири лапи" ССБ да стане колективен член на общото събрание на фондацията", управителният съвет реши: "Приема поканата ССБ да стане колективен член на общото събрание на фондация "Очи на четири лапи" като основен стратегически партньор на дейността.

Определя Асен Алтънов – член на УС на ССБ, да представлява сдружението и да присъства на заседанията на изпълнителното бюро на фондация "Очи на четири лапи" – като консултант и с право на съвещателен глас".

Неотменно уставно задължение на управителния съвет е вземането на решение за насрочване на годишните общи събрания на пълномощниците и приемане на дневния ред, по който те ще протекат. Това свое задължение УС на ССБ изпълни и на това свое заседание като реши:

"Управителният съвет на Съюза на слепите в България, на основание чл.26 от ЗЮЛНЦ, свиква IV заседание на XVI Национално общо събрание на пълномощниците на ССБ на 29 май от 14.00 часа и на 30 май 2014 г. в Рехабилитационната база на ССБ в град Дряново.

Поканата за общото събрание, както и неговият дневен ред ще бъдат публикувани в списание "Зари" в предвидения от закона срок".

С това дневният ред на заседанието беше изчерпен и то бе закрито.

Димитрина МИХАЙЛОВА

ИЗ ЖИВОТА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ Асеновград

С обични крила

Пролетта стъпи в Асеновград, стопи снега и разлисти всичко в зелено. Свежият дъх на разцъфналите дървета повишава настроението. Птиците летят по двойки и ни подсещат, че е дошла пролетта – най-хубавото време за любов.

С пролетно настроение членовете на ТСО на слепите и на ТО на сляпо-глухите в Асеновград се събраха в своя клуб. Посрещна ги Баба Марта (Мина Стойчева) с красива българска носия. Тя върза мартенички и раздаде вкусна пита на всички, като им пожела много здраве, късмет и борбен дух. След това Славка Ставрева произнесе вълнуващо слово за жената – майка, любима, сестра. Талантливата поетеса от град Лъки Лушка Маджарова декламира свои стихове за любовта. Както винаги жените от клуба демонстрираха своите умения с поднесените специалитети. Отличени бяха сармичките на г-жа Коручева, родопските баници на Лина, Снежана и Лушка, къпаната баница на Хюря, сладкишите на Ани, Гюрга Ангелова и Йорданка Чепаринова. По случай Международния ден на жената зам.-председателят Алекси Ладжев поднесе на всяка дама подарък и цвете.

Повод за празнуване беше и осемдесетият рожден ден на Елена Петлова. Г-жа Петлова е пример за подражание на висок дух и успешно се справя с трудностите. Тя изпълни стихове от ученическите си години и почерпи с шампанско.

Почерпи и Иван Пейчев за 70-годишния си юбилей. Той е активен участник във всички изяви на организацията ни и в провежданите викторини.

Някой беше писал, че незрящият човек е птица без крила. Да, без крила, но със силен дух и хиляди мечти. А когато очите блестят с любовта и уважението на ближните, приятелите и хората в обществото, животът на този човек е вече друг. До него летят птици с обични криле. Нека се замислим - можем ли и ние, зрящите, да бъдем птиците с обични криле, като не забравяме, че основното измерение на вярата е любовта.

Славка СТАВРЕВА

Добрич

Членовете на "Хобисклуб" посрещат пролетта

Слънчев вторник - денят за клубна среща зарадва хората от общността, избрали своето голямо семейство по дух и съдба. Третият мартенски вторник дойде с името си - Първа пролет. Ръководството на неправителствената организация с председател г-н Иван Тодоров потърси ярък символ за празника, а поканените гости - семейство Мариана и Георги Колеви, помогнаха с проверената тема "Щъркелът". Всяка година най-сръчните жени от клуба изработват мартенички за своите съграждани и със средствата финансират Пролетния бал.

Останало ли е щъркелчето търсен артикул сред пребогатия пазар на мартеници или е прогонено от новите герои на XXI век?

С този въпрос започна разговорът. После присъстващите - особено многобройни в хубавия ден, изслушаха с внимание разказа на Мариана Колева "Свещената птица - символ на късмета", посветен на една интересна добруджанска личност - Никола Атанасов - Щъркела. Знанията за щъркелите отприщиха спомените. Най-интересните, разбира се, детските. Вълнуващи истории за интересния

социален живот на щъркелите разказаха Димитричка Николова, Саша Желева и други. Поучителна бе и притчата за майката на трите щъркелчета.

Доайенът на журналистите Георги Колев развесели аудиторията със собствени истории от кариерата и фриволни анекдоти с умния малък Иванчо.

Веселина Малчева - дългогодишна и вярна приятелка на клуба, възстанови в цветист разказ онова историческо запознаване с обитателите на щъркеловото гнездо в двора на Никола Атанасов в село Безводица, организирано от възрастните доброволци на ОС на БЧК - Добрич. Със скромна дегустация на червено вино от изба "Колев" завърши празникът, който се превърна в начало на следващи пролетни срещи през хубавия месец март.

Посленис:

Никола Атанасов (ЩЪРКЕЛА) е човекът, когото добричките журналисти обсаждат всяка пролет за информация от извора.

Иван ТОДОРОВ

Чудомировски дни в "Хобисклуб"

Още от понеделник темата за 1 април - Деня на шегата и лъжата, започна да витае в главите на Иван Тодоров, Светла Стоева, Валерия Урсова, Софка Петрова и Веселина Малчева. Събра се много и различен хумористичен материал. Във вторник в 12 часа импровизираната камбана даде старт на прочита на подбрани разкази от Чудомир в изпълнение на Светла Петрова от Регионалната библиотека "Дора Габе". След много смях Веселина Малчева направи кратка ретроспекция на живота на Чудомир. Започна голямото надлъгване. Неудържими бяха вицаджииите със своите пресолени вицове. Въпреки че по регламент се искаха по два вица, Величка Драганова, Руска Пенева, Недка Илчева, Валерия Урсова, Валентина Николаева, Иван Тодоров и други надхвърлиха лимита.

Най-опашатата лъжа ни дръпна Иванка Боянова, която с идването си обеща да почерпи за рожден ден. Да, ама не! Първо - нямаше почерпване и второ - останахме сконфузени, като разбрахме, че рожденик е тригодишната й котка.

Иван ТОДОРОВ

София

Владеем ли добре брайл

Регионално състезание за брайлова грамотност

На 21 март в Центъра за рехабилитация на лица със зрителни увреждания бе проведен ежегодният конкурс по брайлова грамотност, организиран и финансиран от софийската регионална организация. Тази година в него се бяха записали голям брой участници от всички възрастови групи, които премериха сили в уменията си за бързо четене и вярно писане на брайлов текст. В първия пролетен ден тук се бяха събрали ученици от училището за деца с нарушено зрение, представители на средното поколение, както и незрящи хора от третата възраст. Като всяка година, за да бъдат равностойни

състезателите, участниците бяха разделени на две групи – тези, които са завършили специализираните училища за слепи и тези, които са намерили начин в годините да се самоограмотят. Не беше изненада, че състезателите от последната група бяха относително малобройни. Нямаше промяна и в правилата на конкурса. От участниците се изискваше ясно, вярно и бързо четене на глас и чисто и вярно писане на диктувания текст, като във втория случай скоростта на писане не се отчиташе. Всеки от състезателите имаше свобода на избор какво приспособление да ползва при писането. Текстовете бяха откъси от произведения на Елин Пелин, подбрани от председателя на журито Петър Стайков, а членовете – Марина Петкова – редактор от списание "Зари", и Йордан Младенов – бивш редактор и настоящ директор на ЦСРИ, оценяваха усилията на участниците.

Трябва да се подчертае, че тази година направи впечатление качеството на писмените работи, което беше на твърде високо ниво, въпреки сложността на диктувания текст. По-голямата част от незрящите бяха написали текста с минимум грешки и максимално близо до оригинала.

На твърде добри резултати станахме свидетели и в частта за бързо, вярно и ясно четене на глас. Затова и при крайното класиране журито не можа да устои на изкушението да отсъди и две допълнителни поощрителни награди за двама от участниците, чиито резултати бяха по-слаби единствено заради скоростта на четене и минималната разлика в допуснатите грешки при писането. И така, победител в тазгодишното съревнование по брайлова грамотност в категорията на участниците, завършили специализираните училища за слепи, стана Румяна Каменска с резултат 1 минута и 4 секунди за четене и 0 грешки при писане.

Второто място журито присъди на Хари Хараламбов, който прочете текста за 1 минута и 9 секунди и предаде писмена работа също с 0 грешки. Третото място завоюва Даниела Кочева – ученичка от 12 клас на училището за деца с нарушено зрение в София.

Поради незначителната разлика в резултата, както вече стана дума, двете поощрителни награди журито присъди на Ваня Стефанова и на Радостина Григорова.

От категорията на самообучилите се първото място спечели Виолета Петкова, а второто остана за Димитър Веселинов.

Класиралите се участници получиха парични награди, предоставени от РСО София, както и аплодисментите на всички, които присъстваха на награждаването.

Разширеният брой участници тази година, както и отличните резултати, които победителите демонстрираха за пореден път, показват, че брайлът все още има своето много важно място сред невидящите хора, а включването на представителите от младото поколение е категорично доказателство за това.

Марина ПЕТКОВА

ИЗКУСТВО Макар и аматьори - искаме да го правим както трябва

Със Стела СТЕФАНОВА разговаря

Димитрина МИХАЙЛОВА

Стела Стефанова е младо момиче, което привлече нашето внимание в качеството си на ръководител на група за фолклорни танци. В нея участват момчета и момичета със зрителни увреждания. Стела е дипломиран бакалавър по специалността "Социална педагогика" и магистър по "Семейно

консултиране". Понастоящем работи като педагог в Център за работа с деца на улицата.

- Вашата формация за фолклорни танци все повече започва да се появява по различни фестивали, бихте ли разказали за читателите на "Зари" нещо повече за нея? Да започнем с въпроса - кога и как е създадена тази младежка група?

- Създадена е съвсем спонтанно, за да запълни една празнота в нашия живот. Бяхме се събрали с приятели на разговор. Всички сме учили в училище за деца с нарушено зрение и като ученици нерядко заедно сме танцували. Установихме, че тези приятни занимания ни липсват, пък и доста сме се обездвижили. Така решихме да започнем отново да танцуваме.

Едно от нашите момичета имаше познат, който притежаваше необходимата квалификация да ни ръководи и виждайки нашия ентузиазъм, се нави да се занимава с нас изцяло на доброволни начала. И така започнахме. С негова помощ се учихме една година, но после му се наложи да ни изостави, тъй като вече не му оставаше свободно време.

- Колко време работихте с него?

- Малко повече от година.

- После продължихте ли с друг професионалист?

- Да, след това намерихме едно момче от спортната академия, което вече не работеше на доброволни начала, но с него се учихме само около десет месеца. Наложих се да се разделим по съвсем тривиална причина. Изчерпиха ни се всички възможности за финансиране на ръководителя. В крайна сметка се наложи самата аз да стана ръководител на танцовата група.

- Как се справяте като Вие самата сте с намалено зрение?

- Набавих си необходимата литература и чета за танците, които ще разучаваме, а ако ме питате как се справям при показването на стъпките на напълно невиждащите - това за мен не е проблем. Аз съм завършила средното си образование в училището за незрящи деца във Варна и за мен работата с невиждащи е нещо познато. Първо обяснявам словесно стъпките, после, ако е необходимо, обучаемият пипва моите крака или аз поставям неговите в необходимата позиция. Така става много достъпно и лесно.

- Колко танцьори играят във вашият състав?

- Отначало имаше много желаещи, но после, както обикновено се случва, бройката се редуцира само до тези, които наистина имат потребност да се занимават с това, и към момента сме 7-8 човека, но невинаги танцуваме всички заедно, тъй като сме с различно свободно време. Когато разучаваме нови неща, работя индивидуално с напълно слепите ни колеги.

- Колко от танцьорите във Вашия състав са напълно незрящи?

- Засега са две момичета и те танцуват не по-лошо от нас, които сме с остатъчно зрение. Те имат безпогрешен усет и чувство за ритъм.

- В танцовия състав в училището, в което сте учили, имаше ли напълно невиждащи деца?

- Не! И аз мисля, че това не е съвсем правилно, тъй като, ако децата от малки започнат да се учат, те много по-лесно ще усвоят танците и стъпките, ще развият усет и чувство за ритъм, ще придобият повече самочувствие, ще им бъде много по-безпроблемно да контактуват с всички останали и с повече лекота ще се чувстват равностойни на своите виждащи приятели - дори и в дискотеките.

- От кои фолклорни области са танците, които изпълнявате?

- Носията ни е типично шопска, но изпълняваме танци от всички фолклорни области.

- За двете години, откакто сте се оформили като състав, имате немалко изяви - бихте ли споменали някои от тях?

- През лятото на 2012 и 2013 година участвахме на фестивала за хора с увреждания в Перник, като втората година получихме и отличие. Освен това, по покана на спортния клуб в града, гостувахме в Горна Оряховица. През 2012 г. взехме участие на фестивала за хора с увреждания в Поморие.

- Знаем, че вече имате и международни участия, може ли да споделите нещо и за тях?

- По проекти към Столична програма "Култура" вече два пъти танцувахме пред турска публика, а по друг проект пак по същата програма, спечелен от спортен клуб "Витоша", танцовият състав и певицата Катрин Димитрова бяхме в град Хамбург, Германия, където се представихме пред българската общност. Това за нас беше неповторимо изживяване, защото освен българи бяха поканени и немци, почитатели на българския фолклор. Получи се отлична обратна връзка и настроението и емоциите бяха страхотни. Никога досега не сме имали такова изживяване и такава публика!

Това беше на 28 февруари, а веднага, след като се върнахме от Германия, участвахме в още два фестивала съответно в Монтана и в София, които не бяха само за хора с увреждания.

- Предполагам, че се досещате за тривиалния въпрос, с който смятам да приключим нашия разговор - а отсега нататък какво?

- Ние знаем, че не можем и значи нямаме и намерения да се опитваме да ставаме професионалисти, но макар и аматьори - искаме да го правим не по аматьорски. Смятаме да продължаваме да танцуваме и естествено вече имаме желание да участваме не само на фестивали за хора с увреждания.

ЛИТЕРАТУРА Гората - извор на здраве, извор на красота

*"Накрай полето, дето плавно излъчва слънцето стрели
и в марни валози потокът с вълни приспивни ръмоли,
меда на отдиха стаила дълбоко в девствени недра,
виши колони непреклонни успокоената Гора..."*

*"Че дълги дни към хубост върна в набег безцелен устремен
той вред в полето е настигнал следите на предвечна тлен
и сам е свърнал - на Гората в съкровищните самоти,
последна радост да изведа, последна скръб да приюти..."*

Димчо ДЕБЕЛЯНОВ, "Гора"

"Като дойдеш на Чумерна окото ти има на що да се нагледа и на що да се порадва. Аз обичах да седя на това място и да оплаквам като Еремия своето поробено Отечество. Даже и момците ми които не считаха човешкия живот за нищо и които бяха готови всяка минута да проливат кръв на това място проливаха юнашки сълзи, заплени от величието на природата!"

Панайот ХИТОВ, из "Спомени от хайдутството"

Започнах изложението си на темата за гората със стиховете на любимия на много поколения българи нежен лирик Димчо Дебелянов и с откъс от спомените на един стар харамия - хайдушкия войвода Панайот Хитов. Двама различни герои - две различни съдби, но и двамата обичат природата. За първия е разбираемо - той е с нежна душа. Но Хитов е съвсем друга категория човек. Човек с кораво сърце, очакващ всеки ден да срещне смъртта, но красотите на Балкана въздействат на него и другарите му по един особен умилюстивяващ начин.

Горите са красотата и богатството на България. И на света. Защото въздушните течения отнасят свежестта и аромата им по всички краища на Земята. Без горите светът не би могъл да съществува. Известно е, че горите на Амазония произвеждат до 60 % от кислорода на земята. Джунглата е толкова обширна и необятна, че дори и сега има още неизследвани територии. Горският фонд на земята е четири милиарда и сто петдесет и шест милиона хектара, като запасите от дървесина възлизат на 192 милиарда куб.м. За България те са четири милиона хектара горски площи и дървесината е около 485 милиона куб.м. Най-много гори има в Смолянско - около 65 %, Благоевградско и Пазарджишко. Най-малко са горите в Плевенския регион - около 7 % от територията на областта. Горите в Добруджа също са оскъдни, но се допълват от изкуствено залесените полезащитни пояси, които много помагат за

опазването на посевите.

В състава на нашите гори съществува голямо разнообразие от дървесни видове. Горите заемат съществен дял от националното богатство на България. Нуждите от дървесина и нейният недостиг в световен мащаб налагат все по-пълното разкриване и използване на горските ресурси. Но голяма част от горските пространства са недостъпни, защото се намират на стръмни места, където не може да се прокара път. Друга голяма част се унищожават от пожари - случайни или умишлени. Трета част от горите се поврежда от различни плевели-паразити, болести и неприятели. Ето защо опазването и увеличаването на горския фонд е от изключително значение за целокупното ни стопанство.

Гората е съвкупност, общезитие от живи организми - растения и животни. Тя има свой собствен микроклимат, който спомага за развитието на цялата флора и фауна, които живеят под и върху горската почва, като непрекъснато взаимно си влияят.

Човешкото общество се е зародило в горите. Човекът още в най-ранното си развитие е намерил в гората не само подслон и храна, но тук се е научил за първи път да се лекува от различните заболявания, които са съпътствали живота му. И първите лекарства са му били билките и различните плодове и семена. Освен лечебните свойства за себе си човекът е забелязал, че някои горски растения помагат и на животните. Изследванията показват, че най-древните народи са познавали до 12 000 вида лечебни растения, за което има оставени писмени доказателства. Въпреки че химическата наука овладява все повече хоризонти, то различните горски билки не са загубили своето значение и досега.

Човекът е свързан с гората от люлката до гроба. От кибритената клечка до високите технологии - всичко е свързано с гората. От гората се добива не само дървен материал, но и десетки други ценни суровини, които няма откъде другаде да се добият. Всичко се използва от корена до върха. Дори и листната маса служи за фураж на добитъка. Много от суровините са нужни на химическата промишленост. Кората служи за дъбилните съставки. Добиват се смоли, колофон от дънерите. Хартията и тя се произвежда от дървесина. Хиляди хора са ангажирани в горските стопанства. В нашата страна са построени стотици язовири, които се пълнят от планинските реки. А край тях са построени и много почивни станции и курорти. В това отношение България е с предимство пред редица други държави. У нас има хубави чисти гори и красива природа. Държавата печели от наплив на туристи - наши и чужди. Но има и алчни апетити на хора, които купуват и заграждат гората с телени мрежи. Аз се възмуствам и протестирам срещу това! Защото гората е общобългарска!

От памтивека гората е била хранилница и закрилница на хората. От стотици години се е огласяла от пеещите звънци на стадата овце и кози, намиращи в нея тучни пасища.

В горските дебри са намирали убежище и покой хиляди обругани и ограбени български синове и дъщери. Оттук са тръгвали на наказателни акции срещу своите мъчителни. Тук се чувствали свободни, защото гората е била като крепост срещу тираните. Затова най-хубавите песни, които пеят българите, са хайдушките песни. Защото в тях се чувства волята на свободния човек.

И в потвърждение на това ще завърша с една кратка класическа песен, в която е отразена цялата обич на хората към гората - майка и закрилница.

*„Майчица що е рождена
и тя си чедо изказва
на турци и на сеймени.
Гората майка хубава,
макар да я секат дървари,
макар да я кършат овчари,
скрий ли се в нея хайдутин -
никому нищо не казва.“*

Българска народна песен

Димитър КЪНЧЕВ,
Добрич

ЛЯТО 2014 Цени и графици за ползване на почивните бази на ССБ

Предоставяме на вашето внимание цените, графици и правилата за ползване на хотел „Хоризонт” в град Обзор, ПС „Релакс” в Шипковски минерални бани и ПС „Поп Харитон” в град Дряново за 2014 година.

ХОТЕЛ „ХОРИЗОНТ” - ОБЗОР

Единни пакетни цени за почивка на членове и служители на ССБ, в това число техните семейства или придружители

Период: 1 май – 19 юни и 1 септември – 30 октомври 2014 г.

- пълен пансион (нощувка, закуска, обяд и вечеря) - 22.00 лв.

Период: 20 юни – 31 август 2014 г.

- пълен пансион (нощувка, закуска, обяд и вечеря) - 29.00 лв.

Пакетни цени за външни клиенти

Период: 1 май – 19 юни и 1 септември – 30 октомври 2014 г.

- пълен пансион (нощувка, закуска, обяд и вечеря) - 26.00 лв.

Период: 20 юни – 31 август 2014 г.

- пълен пансион (нощувка, закуска, обяд и вечеря) - 34.00 лв.

- нощувка - 20.00 лв.

- закуска - 5.00 лв.

ПС "РЕЛАКС" - ШИПКОВСКИ МИНЕРАЛНИ БАНИ

Период: 1 януари – 31 декември 2014 г.

1. Стая с две легла за двама за 1 вечер – 38,00 лв.

2. Стая с две легла за двама за 3 и повече вечери – 32,00 лв.

3. Ползването на самостоятелна стая – плюс 10,00 лв.

4. Апартамент – 55,00 лв.

5. Нощувка плюс закуска – 21,00 лв.

6. Нощувка плюс вечеря плюс закуска – 27,00 лв. за 1 вечер (за 3 и повече полупансиона – 24,00 лв.).

7. Нощувка плюс вечеря плюс обяд плюс закуска – 29,00 лв. (за 3 и повече пълни пансиона – 26,00 лв.

– цена за организираните в групи членове на ССБ).

8. Деца до 6 години, ползващи легло на родител – безплатна нощувка, храна – 10 лв.

9. Деца от 7 до 14 години:

- нощувка – 10,00 лв.

- храна – 10,00 лв.

10. От 15 години нагоре – цени за възрастни.

11. В цените е включен и туристическият данък.
12. Ползване от съюзни членове на 5 процедури за един човек за една смяна в рехабилитационно-възстановителния център – 25 лева (вана, физиотерапия, топлотерапия или лечебна физкултура по предписание на лекар).
13. Тангентор, сауна, перлена вана, хидромасажна вана, хромотерапевтична вана и парна баня – 10 лв. на процедура.

ПС "ПОП ХАРИТОН" - ДРЯНОВСКИ МАНАСТИР

Период: 1 януари – 31 декември 2014 г.

1. Цена на база пълен пансион до три дни престой (закуска, обяд, вечеря и нощувка) на човек на ден – 32 лв. с ДДС.
2. Цена на база пълен пансион над три дни престой (закуска, обяд, вечеря и нощувка) на човек на ден – 29 лв. с ДДС.
3. Цена на база полупансион до три дни престой (закуска, вечеря и нощувка) на човек на ден – 29 лв. с ДДС.
4. Цена на база полупансион над три дни престой (закуска, вечеря и нощувка) на човек на ден – 26 лв. с ДДС.
5. Цена на база закуска и нощувка до три дни престой на човек на ден – 23 лв. с ДДС.
6. Деца до тригодишна възраст, ползващи легло на родител – бесплатно.
7. Деца от 3 до 10-годишна възраст – храна 12 лв. с ДДС на ден, при ползване на самостоятелно легло – плюс 10 лв. с ДДС на ден.
8. Деца над 10 години плащат като за възрастни.
9. Допълнително намясто се заплаща курортна такса.
10. Цена за организирана група от 40 и над 40 съюзни членове на база пълен пансион (закуска, обяд, вечеря и нощувка) на човек на ден – 29 лв. с ДДС.

За дете, което ползва самостоятелно легло, независимо от възрастта, се заплаща пълният размер на цената на услугата, която то ползва (отнася се за базата в Обзор).

За дете до 10-годишна възраст, ползващо леглото на родителя, не се заплаща нощувка. При желание за изхранване на детето се заплащат 12 лв. за храноден –закуска, обяд и вечеря (отнася се за базата в Обзор).

Всеки клиент освен стойността на съответната услуга трябва да заплати допълнително и туристически данък, стойността на който се определя от община Обзор.

Приемането на организирани групи от почиващи членове на ССБ в ПС "Релакс", Шипковски минерални бани следва да бъде извършвано съгласно приложения по-долу график. Той обхваща периода от 6 юни до 11 септември 2014 г. (или общо 96 дни, разбити в 12 смени по 8 дни всяка една от тях).

За нуждите на членовете и служителите на ССБ, желаещи да почиват в хотел "Хоризонт" – Обзор, остават общо 18 легла за периода от 20 юни до 31 август 2014 г., разпределени в Централната сграда – 9 стаи с по две легла, като при възможност ще бъдат настанявани хора и извън лимита.

В периода от 1 май до 19 юни и след 1 септември 2014 г. ще бъде предоставен целият леглови контингент.

Разпределение на полагащите се легла за периода 20 юни – 31 август 2014 г. в хотел "Хоризонт" в град Обзор:

от 20 юни до 30 юни 2014 г.

в Централна сграда по една стая с две легла на РСО Пловдив, София, Монтана, Дряново, Плевен, Сливен, Стара Загора и Шумен;

от 1 юли до 15 юли 2014 г.

в Централна сграда по една стая с две легла на РСО Пловдив, София, Стара Загора, Сливен, Плевен, Дряново, Монтана и Шумен;

от 16 юли до 31 юли 2014 г.

в Централна сграда по една стая с две легла на РСО Варна, София, Стара Загора, Сливен, Бургас, Монтана, Шумен и ЦУ на ССБ;

от 1 август до 15 август 2014 г.

в Централна сграда по една стая с две легла на РСО Русе, Смолян, Кърджали, Варна, Благоевград, Кюстендил, Силистра и ЦУ на ССБ;

от 16 август до 31 август 2014 г.

в Централна сграда по една стая с две легла на РСО Русе, Силистра, Кюстендил, Бургас, Благоевград, Кърджали, Смолян и ЦУ на ССБ.

1. В срок до 25 април 2014 г. председателите на РСО трябва да разгласят възможностите за почивка в базите в Обзор, Шипково и Дряново сред членовете на ССБ и работещите в системата, включително и тези в предприятията на територията им. В същия срок те са длъжни да направят резервация за групите, които ще почиват в ПС "Релакс" в Шипковски минерални бани, да съберат и преведат парите на желаещите да почиват през сезона по банковата сметка на хотел "Хоризонт" – Обзор и ПС "Поп Харитон" в Дряново, придружени със заявка по образец, копие от която се изпраща задължително в ССБ.
2. Заявки, изпратени след 24 април 2014 г., не подлежат на обработка и удовлетворяване.
3. От 25 април 2014 г. свободните места се предлагат от управителите на хотел "Хоризонт" в град Обзор, ПС "Релакс" в Шипковски минерални бани и ПС "Поп Харитон" в Дряново на свободния туристически пазар.
4. Правоимащ ръководител на група от съюзни членове, състояща се от не по-малко от 40 души, в крилата на сезона заплаща по цена на пълен пансион за ден. При водене от същия правоимащ ръководител на втора или трета група, състояща се също от не по-малко от 40 души, ползва храна и спане по време на цялата смяна безплатно (без придружителя).
5. При положение че ръководителят не е правоимащо лице и води група, състояща се от не по-малко от 40 души, в крилата на сезона ползва храна и нощувки по време на цялата смяна безплатно.
6. Управителите на базите да договарят цените както с външни клиенти, така и с членове на всички организации на хора с увреждания при осигуряване на външно финансиране на предоставяните услуги за тях – пари по проекти и други подобни. Тези цени да се съгласуват с председателя на ССБ и с управляващия почивното дело при ССБ.
7. Управителите на базите да договарят цени и други допълнителни условия за външни индивидуални и групови клиенти според конюнктурата на туристически пазар след съгласуване с управляващия почивното дело при ССБ.

График за ползване на ПС "Релакс" в Шипковски минерални бани от групи, организирани от РСО, за периода от 6 юни до 11 септември 2014 г.

□

- I смяна - от 06.06. неделя до 13.06. включително;
- II смяна - от 14.06. понеделник до 21.06. включително;
- III смяна - от 22.06. вторник до 01.07. включително;
- IV смяна - от 02.07. сряда до 09.07. включително;
- V смяна - от 10.07. четвъртък до 17.07. включително;

- VI смяна - от 18.07.петък до 25.07. включително;
- VII смяна - от 26.07. събота до 02.08. включително;
- VIII смяна - от 03.08. неделя до 10.08. включително;
- IX смяна - от 11.08. понеделник до 18.08. включително;
- X смяна - от 19.08. вторник до 26.08. включително;
- XI смяна - от 27.08. сряда до 03.09. включително;
- XII смяна - от 04.09. четвъртък до 11.09. включително.

□□

Правила за функционирането на ПС "Релакс" в Шипковски минерални бани през 2014 година

1. Заявките за организирани почивки се подават до управителя на ПС "Релакс" в Шипковски минерални бани в срок до 14 април 2014 г., като същият трябва да отговори след пълна обработка на заявките в най-кратък срок.
2. Настаняването по стаите се извършва след 14.00 часа в деня на пристигането, а освобождаването на стаите в деня на заминаването се извършва до 9.00 часа.
3. В пакетната цена за всеки член на групата от всяка смяна е включена и една празнична вечеря с дисководещ.
4. За индивидуални или малки групи до 20 души по линия на ССБ, желаещи да почиват в сезона, почивките на тези групи се съобразяват със заявките по графика и се настаняват от управителя на базата при наличие на свободни места.
5. За периодите 1 януари – 5 юни и 10 септември – 31 декември 2014 г. времетраенето на организираните почивки в базата се договаря директно с управителя на РБ.
6. От 1 октомври 2014 до 30 април 2015 г. базата ще работи за членове на ССБ само при осигуряване на групи от минимум 50 човека и времетраене на почивката минимум 5 дни на база пълен пансион.
7. Заплащането се извършва по банков път или в брой срещу издадена фактура за реално ползваните услуги.
8. Заплащането на почивки за групи от съюзни членове се извършва на два транша – авансово 50% от стойността и 50% в едномесечен срок след края на съответната смяна. Като ръководителят на групата подписва декларация по образец пред управителя на базата, че той се задължава с останалата сума в срока, който е упоменат по-горе.
9. За групи от съюзни членове, проявили интерес за почивки от 8 дни нагоре за месеците май, юни и септември, в срок до 45 дни от приключване на почивката сумите за изплащане на ползваните услуги ще се изискват еднократно на 100 % да се преведат от ръководителя на съответното РСО (на групата) на сметката на базата, като същият попълва декларация по образец за това.
10. Правоимащ ръководител на група от съюзни членове, състояща се от не по-малко от 40 души, заплаща по цена на пълен пансион за ден от 19.50 лв. при водене на една група. При водене от същия правоимащ ръководител на втора или трета група, състояща се също от не по – малко от 40 души, ползва храна и спане по време на цялата смяна безплатно (без придружителя).
11. При желание от страна на някоя от групите за организиране на екскурзия ръководителят на групата информира предварително управителя на базата. Услугата се заплаща допълнително.
12. За улесняване на работата при настаняването и регистрацията на почиващите по график в ПС „Релакс” пет дни преди датата на започване на смяната да се попълни и изпрати по имейла Регистър за настанени туристи по Закона за туризма. Същият трябва да е в електронен формат, тъй като трябва да се изпрати в община Троян и Агенцията за социално подпомагане, а също така ще улесни коригирането на данни при пристигането на място. Ако има въпроси - обръщайте се към управителя на обекта.

ОБЯВА Общо събрание на пълномощниците

Управителният съвет на Съюза на слепите в България, на основание чл. 26 от ЗЮЛНЦ, свиква IV заседание на XVI Национално общо събрание на пълномощниците на ССБ на 29.05. от 14.00 часа и на 30.05.2014 г. в Рехабилитационната база на ССБ в Дряново.

Заседанието да протече при следния дневен ред:

1. Отчет на управителния съвет за дейността на ССБ през 2013 г. и програма за дейността му през 2014 г.
2. Годишен финансов отчет на ССБ за 2013 г.
3. Отчет за дейността на Контролния съвет на ССБ през периода април 2013 г. - април 2014 г.
4. Информация за стопанската дейност и финансовите резултати на търговските дружества на ССБ през 2013 г.
5. Информация за взетите решения и извършената продажба и покупка на недвижимата собственост на ССБ през периода 1990 – 2013 г.
6. Информация за дейността на НЦРС Пловдив през 2013 г.
7. Обсъждане бюджет на ССБ за 2014 г.
8. Обсъждане на постъпили молби и жалби до XVI Национално общо събрание на ССБ.

ОФТАЛМОЛОГИЯ Очната катаракта - злосторникът, който медицината успешно побеждава

Разговор с доктор Алек ТОПОВ - началник на отделение "Офталмология" в болница "Токуда"

Д-р Алек Топов е възпитаник на Първа немска гимназия, випуск 1989 г. Завършил е Медицинския университет в София през 1995 г. Специалност по офталмология придобива през 2002 година. През 2000 година специализира в Германия. От 1996 г. работи в Очната клиника към Александровска болница. В екипа на Токуда Болница София е от 2008 година, а от 24 април 2012 година поема поста началник на Офталмологията на японската болница. Преминал е допълнителни квалификационни курсове в областта на хирургичното лечение на катаракта и глаукома, както и в рефрактивната лазерна хирургия (лазерно отстраняване на диоптри). Професионалният интерес на д-р Топов е в областта на микрохирургията на окото. Той също така е един от най-добрите ученици на акад. проф. д-р Православа Гузучкова д.м.н.

През март доктор Топов любезно прие поканата ни за интервю, като заедно с него избрахме за тема на разговора очната катаракта – едно твърде разпространено заболяване както при по-възрастните хора, така и сред младите.

Ето защо започнахме разговора с въпроса:

- КАКВО ВСЪЩНОСТ ПРЕДСТАВЛЯВА ОЧНАТА КАТАРАКТА – ДЕФЕКТ НА ОКОТО ИЛИ ЗАБОЛЯВАНЕ?

- Катарактата не е дефект на окото, а е заболяване, съвременното лечение на което позволява на пациента да запази зрението си. Когато пациентът е усетил зрителен дискомфорт, който го възпрепятства да върши ежедневната си работа, съвременната хирургия на катаракта дава възможността проблемът да се реши навреме и много бързо.

- ДАВАТ ЛИ ТЕЗИ ОПЕРАЦИИ СТОПРОЦЕНТОВ ПОЛОЖИТЕЛЕН РЕЗУЛТАТ?

- Определено не. Аз винаги казвам на пациентите: "Който ви дава стопроцентова гаранция за

положителен резултат – отидете при него". Гаранцията от положителното оперативно лечение на катаракта е 99,9 процента. Винаги има един минимален процент, при който съществува риск от възможни усложнения. Хубавото е, че вече разполагаме с такава техника, че на практика не се сблъскваме с тежки усложнения – и дори когато се случат, те са твърде минимални.

- КОИ СА НАЙ-РАЗПРОСТРАНЕНИТЕ ПРИЧИНИ ЗА ПОЯВАТА НА КАТАРАКТА?

- Определено възрастта. С напредването на възрастта обикновено всички пациенти, в повечето случаи след 60-годишна възраст, придобиват някакво помътняване на биологичната леща на окото. Именно това е катаракта. Понякога това помътнение пречи значително още в началните си стадии. Други пациенти пък изобщо не го усещат и трябва катарактата да е доста напреднала, за да забележат, че не виждат добре.

- РАЗЛИЧЕН ЛИ Е ПЕРИОДЪТ НА РАЗВИТИЕ НА ЗАБОЛЯВАНЕТО ПРИ РАЗЛИЧНИТЕ ХОРА?

- Точно така е. Има пациенти, при които развитието на катарактата трае с години, има и такива, които поради една или друга причина се страхуват от операция и при тях развитието на заболяването може да трае и в рамките дори на 5-10-15 години. Има и пациенти, при които след първоначалното откриване на помътнение на лещата в рамките на 2-3 месеца катарактата се развива до такава степен, че те спират да виждат съвсем. Така че не може с точност да се каже за колко време се развива една катаракта, която реално пречи на човек да вижда.

- ВРЪЩАЙКИ СЕ ОТНОВО КЪМ ТЕМАТА ЗА ПРИЧИНИТЕ ЗА ПОЯВАТА НА КАТАРАКТА ПРИ ПО-МЛАДИ ХОРА, МИТ ЛИ Е ТОВА, ЧЕ НЕЗДРАВΟΣЛОВНИЯТ НАЧИН НА ЖИВОТ МОЖЕ ДА ОКАЖЕ НЕГАТИВНО ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ПРОЦЕСА?

- Това, което казвате, може да има отношение не само към очите, а и към целия организъм. Конкретно за катарактата е доказано, че хора, изложени на по-силно ултравиолетово лъчение, като например пастирите в Монголия, много по-често развиват катаракта в по-ранна възраст. Тоест, вече е доказано, че ултравиолетовото лъчение има непосредствено влияние към ранното помътнение на лещата на окото. Няма обаче доказателства, че при злоупотреба с някакъв вид храна или напитки катарактата се развива по-рано.

- СЪЩЕСТВУВА ЛИ НЯКАКВА ПРЕВЕНЦИЯ, КОЯТО ДА НИ ПРЕДПАЗИ ОТ ПОЯВАТА НА КАТАРАКТА?

- Не съществува конкретна превенция. Има капки и витамини, които се изписват доста често, но лично моето мнение е, че пациентите излишно харчат парите си и няма пациент, който да е слагал капки и да е забавил развитието на "перде", и да не е стигнал в крайна сметка до операция. Няма такъв случай. Хубавото е, че съвременната хирургия позволява в рамките на 5 минути да бъде извършена операция и в последващите няколко дни пациентът възвръща напълно зрението си.

- ТОЕСТ НЕ Е ПРОСТО МИТ, ЧЕ ТОЗИ ВИД ОПЕРАЦИИ СА ВЕЧЕ РУТИННИ?

- Да, точно така, операцията е рутинна.

- ДОКОЛКО Е ГОЛЯМ РИСКЪТ ОТ ПЪЛНА ЗАГУБА НА ЗРЕНИЕ КАТО СЛЕДСТВИЕ ОТ ЕДНА ТАКАВА ОПЕРАЦИЯ?

- При операция на катаракта рискът е минимален. Тук трябва да кажа, че колкото по-рано пациентът се реши на операция, толкова по-минимален е рискът от негативни последици за него, защото съвременният метод на опериране е през едно малко разрезче от 2 милиметра. През него се отстранява помътнената биологична леща, която е с диаметър 12 милиметра. Фактически тя се раздробява още вътре в окото. С напредването на катарактата обаче тази биологична леща става изключително твърда и е много по-трудно да бъде отстранена. В такива случаи понякога е дори опасно да бъде използвана съвременната методика чрез ултразвук. В някои много редки случаи катарактата не позволява да бъде отстранена с ултразвук. И тук бих искал да кажа, че от месец декември разполагаме с един съвсем нов апарат за катаракта, който изключително подобрява качеството на операциите. Нарича се фемтосекунден лазер за операция на катаракта и основното при него е, че намалява още повече риска от усложнения при извършването ѝ. Фактически по-голямата част от операцията се извършва с този лазер и човешкият фактор почти не присъства.

- ЧИСТО КАТО ЛЮБОПИТЕН ФАКТ – ЧОВЕШКАТА БИОЛОГИЧНА ЛЕЩА ИМА ОПРЕДЕЛЕН ДИОПТЪР, ТАКА ЛИ Е И КАКЪВ Е ТОЙ?

- Средно аритметично за човешката популация диоптърът на лещата е + 21-21,5. При операция от

катаракта се отстранява помътнената биологична и се заменя с изкуствена леща със същия диоптър.

- ОТ КАКЪВ МАТЕРИАЛ Е ИЗРАБОТЕНА?

- От полиметилметакрилат. Това са акрилни материали.

- ИЗПИТВА ЛИ ПАЦИЕНТЪТ НЯКАКЪВ ДИСКОМФОРТ ОТ НАЛИЧИЕТО НА ТОВА ЧУЖДО ТЯЛО В ОКОТО СЛЕД ОПЕРАЦИЯТА?

- По принцип не, в общи линии такива проблеми като парене, щипене и дразнене отзвучават напълно в рамките на един месец.

- КАКВИ СА ПЪРВИТЕ ПРИЗНАЦИ ЗА ПОЯВА НА КАТАРАКТА, НА КОИТО БИ СЛЕДВАЛО ДА ОБЪРНЕМ ВНИМАНИЕ, АКО СЕ ПРОЯВЯТ?

- Най-точният признак е замъглено виждане. Пациентът се оплаква, че не вижда нито наблизо, нито надалече. Както казвам аз, той започва да вижда като през найлонова плака и колкото по-рано дойде да се прегледа, толкова по-бързо и лесно ние можем да решим проблема.

- КАКВИ СА ЦЕНИТЕ ЗА ОПЕРАЦИЯТА И ЗА САМАТА ЛЕЩА?

- Нашата болница работи със здравната каса, тоест самата операция, както и във всяка една държавна болница, е безплатна. Пациентът не доплаща нищо допълнително извън клиничната пътека. Доплаща се единствено интраокулярната, тоест изкуствената леща, като цената варира между 840 и 2400 лева. Разликата в цената е в зависимост от вида на лещата. Най-евтините са монофокални, което означава че с тях се гледа само на едно от разстоянията, като допълнително се носят очила за гледане на друго разстояние. Мултифокалните лещи от своя страна правят пациента сравнително независим от ползването на диоптричните очила.

Разговора води:

Марина ПЕТКОВА

ПЕСЕН НА БРОЯ Гергьовден

Пролетта на рамото ми кацна,
жива и зелена,
жива и зелена,
скоро е Гергьовден.

Слънце пак мечтите съживява,
млади и горещи,
млади и горещи,
скоро е Гергьовден.

Привет:

Еееее...

Свети Георги ще помолим
с нас по пътя да върви.

Свети Георги тебе молим

Еее...

Дай ни сила
с нашта орис

пак да се преборим.

Други пътища ще ни повикат,
заедно ще тръгнем,
заедно ще тръгнем,
дойде ли Гергьовден.

И над нас звезди ще се посипят,
мъката ще скрият,
мъката ще скрият,
дойде ли Гергьовден.

Припев: (х3)

Еееее...

Свети Георги ще помолим
с нас по пътя да върви.

Свети Георги тебе молим

Еее...

Дай ни сила

с нашта орис

пак да се преборим.

С нашта орис

пак да се преборим. (х2)

ПРАЗНИЦИ Лазаровден и Цветница

Уважаеми читатели,

Екипът на редакция "Зари" поздравява всички именници, празнуващи на Лазаровден и Цветница, които предхождат най-светлия християнски празник - Възкресение Христово! Нека заедно да си припомним евангелските текстове за възкресяването на Лазар и посрещането на Христос в Йерусалим.

Откъс из Евангелие от Йоан

Глава 11

1. Беше болен някой си Лазар, от Витания, от градеца на Мария и сестра ѝ Марта.
2. (А Мария, чийто брат Лазар бе болен, беше оная, която помаза Господа с миро и отри нозете Му с косата си.)
3. Сестрите проводиха да Му кажат: Господи, ето оная, когото обичаш, е болен!
4. Като чу това, Иисус рече: тая болест не е за умирање, а за слава Божия, за да се прослави чрез нея Син Божий.
5. А Иисус обичаше Марта, и сестра ѝ, и Лазаря.

6. А когато чу, че е болен, престоя два дни в мястото, дето се намираще.
7. След това рече на учениците: да идем пак в Иудея.
8. Учениците Му рекоха: Рави, сега иудеите искаха с камъни да Те убият, и пак ли там отиваш?
9. Исус отговори: нали дванайсет часа има в деня? Който ходи днене, не се препъва, защото вижда светлината на тоя свят;
10. а който ходи нощя, препъва се, защото светлината не е в него.
11. Той рече това и после им казва: Лазар, нашият приятел, е заспал; но отивам да го събудя.
12. Учениците Му рекоха: Господи, ако е заспал, ще оздравее.
13. Исус бе казал за смъртта му, а те помислиха, че говори за сънно заспиване.
14. Тогава Исус им рече открито: Лазар умря;
15. ала се радвам за вас, че Ме нямаше там, та да повярвате; но да идем при него.
16. Тогава Тома, наричан Близник, каза на съучениците: да идем и ние да умрем с Него.
17. Като дойде Исус, намери, че той е вече от четири дена в гроба.
18. А Витания беше близо до Иерусалим, около петнайсет стадии;
19. и мнозина иудеи бяха дошли при Марта и Мария да ги утешат за брата им.
20. Марта, като чу, че иде Исус, посрещна Го; а Мария седеше въщи.
21. Тогава Марта рече на Исуса: Господи, да беше тук, нямаше да умре брат ми.
22. Но и сега зная, че, каквото и да поискаш от Бога, ще Ти даде Бог.
23. Исус ѝ рече: брат ти ще възкръсне.
24. Марта Му каза: зная, че ще възкръсне при възкресението, в последния ден.
25. Исус ѝ рече: аз съм възкресението и животът; който вярва в Мене, и да умре, ще оживее.
26. И всеки, който живее и вярва в Мене, няма да умре вовеки. Вярваш ли това?
27. Тя Му дума: да, Господи, аз вярвам, че Ти си Христос, Син Божий, Който иде на света.
28. Като каза това, отиде та повика скришом сестра си Мария и рече: Учителят е тук и те вика.
29. Тая, щом чу, става бързо и дохожда при Него.
30. (Исус още не бе дошъл в градеца, а стоеше на мястото, дето Го бе посрещнала Марта.)
31. Иудеите, които бяха с нея въщи и я утешаваха, като видяха, че Мария стана бързо и излезе, отидоха подире ѝ, мислейки, че отива на гроба - да плаче там.
32. А Мария, като стигна там, дето беше Исус, и Го видя, падна при нозете Му и рече: Господи, да беше тук, нямаше да умре брат ми.
33. Исус, като я видя да плаче, и дошлите с нея иудеи да плачат, разтъжи се духом, смути се
34. и рече: де сте го положили? Казват Му: Господи, дойди и виж.
35. Исус се просълзи.
36. Тогава иудеите казваха: гледай, колко го е обичал.
37. Някои пък от тях казаха: не можеше ли Тоя, Който отвори очите на слепия, да направи, щото и тоя да не умре?
38. А Исус, пак тъгувайки в Себе Си, дохожда при гроба; това беше пещера, и камък стоеше отгоре ѝ.
39. Исус казва: дигнете камъка. Сестрата на умрелия, Марта, Му казва: Господи, мирише вече; защото е от четири дена.
40. Исус ѝ дума: не казах ли ти, че, ако повярваш, ще видиш славата Божия?
41. Тогава дигнаха камъка от пещерата, дето лежеше умрелият. А Исус дигна очи нагоре и рече: Отче, благодаря Ти, че Ме послуша.
42. аз и знаех, че Ти винаги Ме слушаш; но това казах за народа, който стои наоколо, за да повярват, че Ти си Ме пратил.
43. Като каза това, извика с висок глас: Лазаре, излез вън!
44. И излезе умрелият с повити ръце и нозе в погребални повивки, а лицето му забрадено с кърпа. Исус им казва: разповийте го и оставете го да ходи.
45. Тогава мнозина от иудеите, които бяха дошли при Мария и видяха, що стори Исус, повярваха в Него.
46. А някои от тях отидоха при фарисеите и им разправиха, що стори Исус.
47. Тогава първосвещениците и фарисеите се събраха на съвет и казваха: какво да правим? Тоя Човек върши много чудеса.
48. Ако Го оставим тъй, всички ще повярват в Него, – и ще дойдат римляни, та ще ни разорят и

страната и народа.

49. Един пък от тях, на име Каиафа, който нея година беше първосвещеник, им рече: вие нищо не знаете,
50. нито помисляте, че за нас е по-добре един човек да умре за народа, отколкото цял народ да погине.
51. И това не от себе си каза, но като беше нея година първосвещеник, предсказа, че Иисус ще умре за народа,
52. и не само за народа, но за да събере наедно и разпилените чеда Божи.
53. От тоя ден, прочее, се сговориха да Го убият.
54. Поради това Иисус вече не ходеше явно между иудеите, а оттам отиде в една местност, близо до пустинята, в града, наричан Ефраим, и там стоеше с учениците Си.
55. Наближаваше Пасха иудейска, и мнозина от цялата страна отидоха в Иерусалим пред Пасха, за да се очистят.
56. Тогава диреха Иисуса и, стоейки в храма, думаха си един другиму: как ви се струва? Дали не ще дойде на празника?
57. А първосвещениците и фарисеите бяха дали заповед, ако някой узнае де е, да обади, за да Го уловят.

Глава 12

1. Шест дни преди Пасха Иисус дойде във Витания, дето беше умрелият Лазар, когото възкреси от мъртвите.
2. Там Му приготвиха вечеря, и Марта прислужваше, а Лазар беше един от седналите с Него на трапезата.
3. Мария пък, като взе литра нардово чисто, драгоценно миро, помаза нозете Иисусови, и с косата си отри нозете Му; и къщата се напълни с благоухание от мирото.
4. Тогава един от учениците Му, Иуда Симонов Искарот, който щеше да Го предаде, рече:
5. защо да се не продаде това миро за триста динария, и парите да се раздадат на сиромаси?
6. Това каза той, не че се грижеше за сиромасите, а защото беше крадец. (Той държеше ковчежето, и крадеше от онова, каквото там пускаха.)
7. А Иисус рече: остави я; тя е запазила това за деня на погребението Ми.
8. Защото сиромасите всякога имате при себе си, а Мене не всякога.
9. Голямо множество иудеи узнаха, че е там, и дойдоха не само заради Иисуса, но за да видят и Лазаря, когото Той възкреси от мъртвите.
10. А първосвещениците се сговориха да убият и Лазаря,
11. защото поради него мнозина иудеи ги напускаха и вярваха в Иисуса.
12. На другия ден тълпи народ, дошли на празника, като чуха, че Иисус иде в Иерусалим,
13. взеха палмови клончета и излязоха да Го посрещнат, като викаха: осана! Благословен Идещият в име Господне, Царят Израилев.
14. А Иисус, като намери едно осле, възседна го, както е писано:
15. "не бой се, дъще Сионова! Ето, твоят Цар иде, възседнал осле".
16. Учениците Му изпървом не разбраха това; но, когато се прослави Иисус, тогава си спомниха, че това беше писано за Него, и това Му бяха направили.
17. Множеството, което беше с Него, когато Той извика Лазаря из гроба и го възкреси от мъртвите, свидетелствуваше.
18. Затова Го и посрещна народът, защото бе чул, че Той стори това чудо.
19. А фарисеите казаха помежду си: видите ли, че нищо не помага? Ето, цял свят тръгна подире Му.
20. Между дошлите на поклонение по празника имаше някои елини;
21. те се приближиха до Филипа, който беше от Витсаида Галилейска, и го молеха, думайки: господине, искаме да видим Иисуса.
22. Дохожда Филип и обажда на Андрея; Андрей пък и Филип обаждат на Иисуса.
23. Иисус им отговори и рече: дошъл е часът да се прослави Син Човеческий.
24. Истина, истина ви казвам: ако житното зърно, паднало в земята, не умре, остава си само; ако ли умре, принася много плод.
25. Който обича душата си, ще я изгуби; а който мрази душата си на тоя свят, ще я запази за вечен

живот.

26. Който Ми служи, нека Ме последва; и дето съм Аз, там ще бъде и Моят служител. И който служи на Мене, него ще почете Моят Отец.
27. Душата Ми сега се смути, и що да кажа? Отче, избави Ме от тоя час? Но затова и дойдох на тоя час.
28. Отче, прослави името Си! Тогава дойде глас от небето: и прославих, и пак ще прославя.
29. А народът, който стоеше и чу това, казваше: гръмна се; други пък казваха: Ангел Му говори.
30. Иисус отговори и рече: не за Мене беше тоя глас, а за вас.
31. Сега е съд над тоя свят; сега князът на тоя свят ще бъде изпъден вън.
32. И кога Аз бъда издигнат от земята, всички ще привлеча към Себе Си.
33. А това говореше, като даваше да се разбере, от каква смърт щеше да умре.
34. Народът Му отговори: ние сме слушали от Закона, че Христос пребъдва вовеки; а как Ти казваш, че трябвало Син Човеческий да бъде издигнат? Кой е Този Син Човеческий?
35. Тогава Иисус им рече: още малко време светлината е с вас; ходете, докле имате светлината, за да ви не обгърне мрак; а който ходи в мрака, не знае къде отива.
36. Докле имате светлината, вярвайте в светлината, за да бъдете синове на светлина. Като каза това, Иисус се оттегли и скри от тях.
37. Ако и да бе направил Той толкова чудеса пред тях, те пак не вярваха в Него,
38. за да се сбъдне казаното от пророк Исаия слово: „Господи, кой повярва на това, що е чул от нас? И кому се откри мишцата Господня?”
39. Те затова не можаха да вярват, защото Исаия още е рекъл:
40. "Тези люде ослепиха очите си и вкамениха сърцата си, та с очи да не видят и със сърце да не разумеят и да се не обърнат, за да ги изцеря".
41. Това каза Исаия, когато бе видял славата Му и бе говорил за Него.
42. Обаче и мнозина началници повярваха в Него; но поради фарисеите не изповядваха, за да не бъдат отлъчени от синагогата;
43. защото бяха обикнали повече човешката слава, отколкото Божията слава.
44. А Иисус издигна глас и рече: който вярва в Мене, не в Мене вярва, а в Оногова, Който Ме е пратил;
45. и който вижда Мене, вижда Оногова, Който Ме е пратил.
46. Аз светлина дойдох в света, щото всякой вярващ в Мене да не остане в тъмнината.
47. И ако някой чуе думите Ми, и не повярва, Аз няма да го съдя, защото не дойдох да съдя света, а да спася света.
48. Който отхвърля Мене и не приема думите Ми, има кой да го съди: словото, що казах, то ще го съди в последния ден.
49. Защото Аз от Себе Си не говорих; но Отец, Който Ме прати, Той Ми даде заповед, що да кажа и що да говоря.
50. И зная, че Неговата заповед е живот вечен. И тъй, което Аз говоря, говоря го тъй, както Ми е казал Отец.

ТВОРБИ ОТ СЛЕПИ АВТОРИ Запознайте се с Меги

*Скъпи приятели,
Запознайте се с Меги!*

Меги Хънтова е родена на 21 октомври 1988г. в Сливен. Живее в Ямбол и е завършила средното си

образование в ПГ "Васил Левски". Продължава образованието си в Пловдивския университет "Свети Паусий Хилендарски" - специалност "Английска филология". Меги се присъедини към нашата организация (ТСО Ямбол) през месец март тази година. От осем години е чувствала потребността да сподели онова, което я вълнува, надявайки се, че читателите биха могли да се припознаят в стиховете ѝ. Представяме ви две частици от нейното творчество.

Руска СТРАТИЕВА,
председател на ТСО Ямбол

Черен дъжд

Черен дъжд се стича от нощното небе,
черен мрак наднича зад дръпнатото перде.
Мътна сянка влачи се злокобно,
мътен спомен през хаоса ме влече,
съществуването мое готви се да отрече.

Тъмна стая, единствена искра;
тъмна мисъл – не искам да заспя.
Свещ със самотен пламък будна ме държи.
Свещ, топяща се с нощта,
тишината връща, когато искам да крещя.

Бал с маски

Претенциозност и разкош въздуха насищат
като сладостта на скъп парфюм.
Изкушения на жадния поглед се привиждат,
щом всеки гост е скрит зад чужд костюм.
Никой никого не кани на бала с маски,
защото, ясно, дошъл е заради чужди ласки.
Само аз съм с покана на този маскарад.
Казаха ми - по маската на загриженост ще те позная...
Нещо в мен гори - дали е жажда или глад -
до края на нощта вероятно ще узная.
Събитието изисква домино на безразличие,
което аз ще нося с гордост и подобаващо величие.
Наблюдавам парада пъстър от лъжи
и изведнъж появяваш се пред мен.
Мястото ни тук ли е кажи,
или на обстоятелствата оказахме се в плен?
И сред пъстрите лъжи с тебе сме очи в очи.
Продължавай да ме гледаш,
танцувай с мене и мълчи!

Меги ХЪНТОВА